

עין משפט
נר מצוה

כט א מיי פ"ז מהלכות ברכות הלכה ג סוג עשין כ טוסי"ע א"ח סי' קסו סעיף א ובהרי"ק פ"ז דברכות לת.].

תורה אור
השלם

1. בקבל עת אהב ה'רע ואחז לצרה וְיָלֵד:

2. ברחם אב על בנים רחם יי על יראיה:

משי' יו יו תהלים קג יג וַיְהִי הַנֶּגֶל לִכְתּוֹ בחטאות יִרְבְּעם בן נבט ויקח אשה את איזבל בת אתבעל מלך צידנים וילך ויעבד את הבעל וישתחו לו:

מלכים א טו לא 4. אם גלעד אָן אר שווא הוי בגלגל שוורים וברו גס מוּבוּחוֹתם כגלים על תלמי שדי: הרושע יב יב 5. דוני מבויא אליך רעה ובערתי אתריך ודברתי לאתאב משתינ בקיר וְעֶצְמוֹר וְעֻזּוֹב בְּיִשְׂרָאֵל: מלכים א כא 6. ויקח את הדיך שמרון מאת שמר בכבדים כסף ויבן את הדי ויקרא את שם הדיך אשר בנה על שם שמר אדי הדיך שמרון: מלכים א טו כד 7. וישלח מלאכים אל אחאב מלך ישראל הדיעה: מלכים א כ ב 8. ויאמרו אליו כל הזקנים וכל העם אל תשמע וְלוֹא תִאֲבָה:

מלכים א כ ח 9. וישר הדריך בעיני אבשלם ובְּעֵינָיו כל זקני ישראל: שמואל ב יו ד 10. והשארתי בישראל שבעת אלפים כל הברכים אשר לא כרעו לבעל וְכָל הַפָּה אֲשֶׁר לֹא נָשָׁק לוֹ: מלכים א יט יח 11. ויאמר יי מי יפתה את אחאב ויעל ויפל ברמת גלעד ויאמר ון בכה וזה אמר בכה:

מלכים א כב כ 12. רק לא יהי כאחאב אשר התמכר לעשות הרע בעיני יי אשר הסתה אתו איזבל אשתו: מלכים א כא כה 13. ויצא הדיח ויעמד לפני יי ויאמר אני אפתנו ויאמר יי אליו במה:

מלכים א כב כא 14. לא ישב בקרב ביתי עשה רמיה דבר שקרים לא יבן לגנדי עיני:

תהלים קא ז

15. ויעש אחאב את האשרה ויוסף אחאב לעשות להבעיש את יי אלהי ישראל מכל מלכי ישראל אשר היו לפניו:

מלכים א טו לג 16. ויבקש את אחזיהו וילכדהו והוא מתחבא בשמרון ויבאדו אל יהוא ומתהו ויקברו בי אמרו בן יהושפט הוא אשר דרש את יי בכל לבבו ואין לבית אחזיהו לעצר כח לממלכה:

דברי הימים ב כב ט 17. בן שתיים עשרה שנה מנשה במלכו והחמישים וחמש שנה מלך בירושלם:

דברי הימים ב לג א וישב ויבן את

הבמות אשר אבד וחקיהו אביו ויקם מזבחת לבעל ויעש אשרה כאשר עשה אחאב מלך ישראל ושתחו לכל צבא השמים ויעבד אותם:

קב:

איסתא. נתרפא: אמרו לו. תלמידיו לא קבלת עליוון וכו': **אמר אינהו מי הדרו זהו**. מדרכם הרעה דאנא אהדר לי מלדרוש: **אוקי אשלשה מלכים**. אוקי סיוס הך פירקא עד שהגיעו לג' מלכים: **אמר למחר נפסח בחצרין**. נדרוש בחצרינו שהיו תלמידי חכמים כמותנו ואין להם חלק לעמיד: א"ל.

מנשה בחנוס חננד וחצרה דאנדן אן. כלומר וכי סבור אתה שנהיה חנירך וחציירי דאנון: **מהינא צעים למשרא המוילא**. אינך יודע מאיזה מקום צפת אתה לריך לצנוע המוילא: **וחצינד קרים לן**. ולמה קורא אותנו חנירך: **מהינא דקרים צשולא**. דרפמא ממקום שנקרמין פניה של פת צתור דהיינו מלמעלה או מסביבות הפת או משוליו אצל צאמנע לא שאם הביאו לפניו פרוסה של לחם לא יחא צוטע ומצנד אלא משוליי הפת ולא מאמצעיתו. ל"א מהיכא דקדים כלומר מהיכא שמקדים לאפות והיינו הך. ל"א מהיכא דגמר צשולא ממקום שהלחם אפוי יפה ולא מאותו מקום שקורין צשו"ל. ורשאון נראה: **הויס נקוט שיפוילי גלימד**. היית מגצה שפת חלוקך מצין רגליך כדי שתחא קל לרון והיית רץ לשם מפני יצר עבודת כוכבים שהיה שולט: **נפסח צרבווסא**. נתחיל לדרוש צרבותינו ולא אמר בחצירינו: **אח לשמים**. רע לשמים כדאמרין (מגילה דף יא.) צאחשוירוס אח ורשא"ו: **דכסיז ואח לצרה יולד**. [ווי לצרה] אלמא אח * לשון רעה ווי: **אז לעצודם כוכבים**. שהיה אוהצז ציומר דכתיב כרחס אז אלמא אז מרחס והני קראי צכדי נקט להו: **ויהי הנקל**. צאחאז כמוז כלומר קלות היו לאחאז כל חטאותיו של ירבעם]: **מפני מה חלה**

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

הסנוצ צירצעס. דצכמה מקומותי^א כתיב לא סר מכל חטאת ירבעם ולא כתיב אחאז אע"פ שהיה רשע ממנו: **חחלה לקלקלה**. שהיה מלך ראשון שהקדים את תצשילו: **גס מוצחווסס**. הכי רישיה דקרא צגלגל שוריס זצחו גס מוצחווסס כגלים על תלמי שדי: **משפין צקיר**.

ת"ס משית צקירות לבו: **ומניין שכנד אס הסורה דכסיז והיה כל מחמד עיניך ישימו צידס**. והיינו ספר תורה ועל זה השיבו את הדבר הזה לא אוכל לעשות: **ודילמא**. מחמד עיניו היינו עבודת כוכבים: לא ס"ד. מדקאמרי ליה זקנים לא תשמע ולא תאצה ואי עבודת כוכבים מי הוו אמרו ליה הכי: **סני דכסהא**.

זקנים שפלים שהיו רשעים כמו שמצינו צאצשלוס דקרי ליה לסני דכסהא זקנים: **שקול סיה**. מחלה עונות ומחלה זכויות מדמהדרי כולי האי מי יפתה את אחאז שמע דצקושי גדול נענש: **רוחו של נבות**. שלפי שהוא הרג נבות היה רוחו מחזר לפתותו ולהפילו: **דפרע קייסי**. קנאה. הפורע נוקס חממו וקנאמו מחריצ ציתיה כרוח של נבות שנקס כעסו מאחאז וילא ממחליתו של הקצ"ה: **קודר אוכרוס**. מוחק שמות צצמורה: **וכוסצ שס עצודס כוכבים סחסיפן**. לפיכך היה מתחצא שאילו היה עושה צפרהסיא לא היו מניחין לאותו לעשות כן. קודר כמו (פירובין גח.) מקדדין צצהיס לי (נוקצ) [ממטע ונוקרי]: **סגשה יס**. ששח הקצ"ה: **ספגשי**. השכיח: **מה אחאז איין לו חלק**. כדאמרן עווצ לעולס הצא: **ועסיפס**. רבי יהודה דאמר יס לו חלק ורצנן דאמרי איין לו חלק: צגלל

זכה עמרי למלכות מפני שהוסיף כרך אחד בארץ ישראל שנאמר וַיִּקַּח אֶת הַהָר שְׁמֶרֶן מֵאֵת שְׁמֶר בְּכַכְרִים כֶּסֶף וַיִּבֶן אֶת הָהָר וַיִּקְרָא [את] שֵׁם הָעִיר אֲשֶׁר בָּנָה עַל שֵׁם שְׁמֶר אֲדָנִי הָהָר שְׁמֶרֶן א"ר יוחנן מפני מה זכה אחאב למלכות כ"ב שנה מפני שכיבד את התורה שניתנה בכ"ב אותיות שנאמר וַיִּשְׁלַח מְלָאכִים אֶל אַחָאב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַעִירָה וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה אָמַר בֶּן הָרֹד כֶּסֶףךָ וְהַבֶּךְ לִי הוּא וְנִשְׁיךְ וּבְנִיד הַטּוֹבוֹים לִי הֵם כִּי אִם כַּעַת מַחֵר אִשְׁלַח אֶת עַבְדִּי אֵלֶיךָ וּחִפְשׁוּ אֶת בֵּיתְךָ וְאֵת בְּתִי עַבְדֶּיךָ וְהִיָּה כָל מַחְמֵד עֵינֶיךָ יִשְׁמְּוּ בִידֶם וּלְקַחוּ וַיֹּאמֶר לְמַלְאכָיו בֶּן הָרֹד אֲמָרוּ לְאֹדוֹנִי הַמֶּלֶךְ כָּל אֲשֶׁר שִׁלַּחְתָּ (לעבדך) [אל עבדך] בְּרֹאשׁוֹנָה אַעֲשֶׂה וְהַדְּבָר הַזֶּה לֹא אוֹכַל לַעֲשׂוֹת מֵאִי מַחְמֵד עֵינֶיךָ לֹאֻ ס"ת דילמא עבודת כוכבים לא ס"ד דכתיב וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כָּל הַזִּקְנִים וְכָל הָעָם ^א(לא תאבה ולא תשמע) ודילמא סבי דבהתא הוו מי לא כתיב וַיִּישֶׁר הַדְּבָר בְּעֵינֵי אַבְשָׁלוֹם (והזקנים) [ובעיני כל זקני ישראל] ואמר רב יוסף סבי דבהתא התם לא כתיב וְכָל הָעָם הִכָּא כְּתִיב וְכָל הָעָם דְּאִי אִפְשָׁר דְּלֹא הוּוּ בַּהּוֹן צְדִיקִי וּכְתִיב ^יוְהַשְׁאֲרֹתִי בִישְׂרָאֵל שְׁבַעַת אֲלָפִים כָּל הַבְּרָכִים אֲשֶׁר לֹא כִרְעוּ לִבְעַל וְכָל הַפֶּה אֲשֶׁר לֹא נָשָׁק לוֹ אֲמַר ר"נ אחאב שקול היה שנאמר ^יוַיֹּאמֶר ה' מי יפתה את אחאב ויעל ויפול ברמות גלעד ויאמר זה בכה וזה אומר בכה מתקיף לה רב יוסף מאן דכתב ביה ^ירק לא היה כאחאב אשר התמכר לעשות הרע בעיני ה' אשר הסתה אותו איזבל אשתו ותנינא בכל יום היתה שוקלת שקלי זהב לעבודת כוכבים ואת אמרת שקול היה אלא אחאב וותרן בממונו היה ומתוך ^ישההנה תלמידי חכמים מנכסיו כיפרו לו מחצה ^יוַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֵד לִפְנֵי ה' וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲפַתְנוּ וַיֹּאמֶר ה' אֵלָיו בְּמָה וַיֹּאמֶר אֲצָא וְהִיִּיתִי רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָל נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תַּפְתָּהּ וגם תוכל צא ועשה כן ^ימֵאִי רוּחַ א"ר יוחנן רוחו של נבות הירעאלי מאי צא אמר רבינא צא ממחיצתי שכן כתיב ^ידובר שקרים לא יכון לגנדי עיני אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי דפרע קיניה מחריב ביתיה ^יוַיַּעַשׂ אַחָאב אֶת הָאֲשֵׁרָה וַיּוֹסֶף אַחָאב לַעֲשׂוֹת לַהֲכַעִים אֶת ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנָיו א"ר יוחנן שכתב על דלתות שמרון אחאב כפר באלהי ישראל לפיכך אין לו חלק באלהי ישראל ^יוַיִּבְקֹשׁ אֶת אַחְזִיהוּ וַיִּלְכְּדֵהוּ וְהוּא מִתְחַבֵּא בִשְׁמֶרֶן א"ר לוי שהיה קודר אוכרות וכותב עבודת כוכבים תחתיהן מנשה שגשה יה ד"א מנשה שהגשי את ישראל לאביהם שבשמים ומגלן דלא אתי לעלמא דאתי דכתיב ^יבן שתיים עשרה שנה מנשה במלכו וחמישים וחמש שנה מלך בירושלים ^יוַיַּעַשׂ (הרע) [אשרה] (בעיני ה') כאשר עשה אחאב מלך ישראל מה אחאב אין לו חלק לעוה"ב אף מנשה אין לו חלק לעוה"ב: רבי יהודה אומר מנשה יש לו חלק לעוה"ב שנאמר ^יוַיִּתְּפֹלֵל מִנְּשָׁה אֶל ה' וַיַּעֲתֵר לוֹ וכו': א"ר יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו שנאמר ^יונתתים לעוהה לכל ממלכות הארץ בגלל מנשה בן יחזקיהו מר סבר בגלל מנשה שעשה תשובה ואינהו לא עבדו ומר סבר בגלל

מסורת הש"ס

א) י"ז נקוט, ב) ולקמן קיג, ג) י"ז אל תשמע ואל תאבה, ד) י"א שהיה מהנה, ה) [לעיל פט,] שבת קמט, ו) י"ז ויתפלל אליו ויעתר, ז) בס"ח: לראש, ח) [מ"ב י, יב, יד, טו,]

גליון הש"ס

רש"י ד"ה דכתיב. לשון רעה ווי. ע"י צנשיי הוטע יג טו:

מוסף רש"י

כל חלם וחלם. שורה ועיונה ומקום גבוה הוא (לקמן קיג.)

^[1] וַיִּקַּח אֶת הַהָר שְׁמֶרֶן מֵאֵת שְׁמֶר בְּכַכְרִים כֶּסֶף וַיִּבֶן אֶת הָהָר וַיִּקְרָא [את] שֵׁם הָעִיר אֲשֶׁר בָּנָה עַל שֵׁם שְׁמֶר אֲדָנִי הָהָר שְׁמֶרֶן א"ר יוחנן מפני מה זכה אחאב למלכות כ"ב שנה מפני שכיבד את התורה שניתנה בכ"ב אותיות שנאמר וַיִּשְׁלַח מְלָאכִים אֶל אַחָאב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַעִירָה וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה אָמַר בֶּן הָרֹד כֶּסֶףךָ וְהַבֶּךְ לִי הוּא וְנִשְׁיךְ וּבְנִיד הַטּוֹבוֹים לִי הֵם כִּי אִם כַּעַת מַחֵר אִשְׁלַח אֶת עַבְדִּי אֵלֶיךָ וּחִפְשׁוּ אֶת בֵּיתְךָ וְאֵת בְּתִי עַבְדֶּיךָ וְהִיָּה כָל מַחְמֵד עֵינֶיךָ יִשְׁמְּוּ בִידֶם וּלְקַחוּ וַיֹּאמֶר לְמַלְאכָיו בֶּן הָרֹד אֲמָרוּ לְאֹדוֹנִי הַמֶּלֶךְ כָּל אֲשֶׁר שִׁלַּחְתָּ (לעבדך) [אל עבדך] בְּרֹאשׁוֹנָה אַעֲשֶׂה וְהַדְּבָר הַזֶּה לֹא אוֹכַל לַעֲשׂוֹת מֵאִי מַחְמֵד עֵינֶיךָ לֹאֻ ס"ת דילמא עבודת כוכבים לא ס"ד דכתיב וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כָּל הַזִּקְנִים וְכָל הָעָם

^[2] וַיִּשְׁלַח מְלָאכִים אֶל אַחָאב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַעִירָה וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה אָמַר בֶּן הָרֹד כֶּסֶףךָ וְהַבֶּךְ לִי הוּא וְנִשְׁיךְ וּבְנִיד הַטּוֹבוֹים לִי הֵם כִּי אִם כַּעַת מַחֵר אִשְׁלַח אֶת עַבְדִּי אֵלֶיךָ וּחִפְשׁוּ אֶת בֵּיתְךָ וְאֵת בְּתִי עַבְדֶּיךָ וְהִיָּה כָל מַחְמֵד עֵינֶיךָ יִשְׁמְּוּ בִידֶם וּלְקַחוּ וַיֹּאמֶר לְמַלְאכָיו בֶּן הָרֹד אֲמָרוּ לְאֹדוֹנִי הַמֶּלֶךְ כָּל אֲשֶׁר שִׁלַּחְתָּ (לעבדך) [אל עבדך] בְּרֹאשׁוֹנָה אַעֲשֶׂה וְהַדְּבָר הַזֶּה לֹא אוֹכַל לַעֲשׂוֹת מֵאִי מַחְמֵד עֵינֶיךָ לֹאֻ ס"ת דילמא עבודת כוכבים לא ס"ד דכתיב וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כָּל הַזִּקְנִים וְכָל הָעָם